

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра філології, педагогіки та методики викладання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

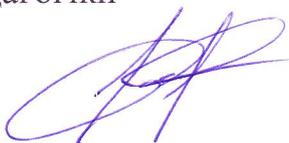
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Н2 «Тваринництво»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Біолого-технологічний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н2 «Тваринництво», ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Укладач І. О. Пилипенко. Біла Церква: БНАУ, 2025. 14 с.

Розробник: **Пилипенко І. О., старший викладач**

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри філології, педагогіки та методики викладання. (Протокол №1 від 21 серпня 2025р.)

Завідувач кафедри філології, педагогіки та методики викладання,
канд. філ. наук, доцент

Наталія РИМАР

Гарант ОПП, доцент

Ірина ЛАСТОВСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією біолого-технологічного факультету (протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.)

Голова науково-методичної комісії,
професор

Сергій МЕРЗЛОВ

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО ОПП «ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
7.1. Лекції	
7.2. Практичні заняття	7
7.3. Самостійна робота	8
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	10
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	11
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	11
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	12
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	13
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік та освітньою програмою «Технологія з виробництва і переробки продукції тваринництва» спеціальності Н2 «Тваринництво», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» виділено 180 академічних годин (6 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 60 годин (практичні заняття – 60), самостійна робота – 120 годин.

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 6	Галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: Н2 «Тваринництво»	1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		1-й і 2-й	1-й і 2-й
		<i>Лекції</i>	
Загальна кількість академічних годин – 180		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		60 год.	14 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		120 год	166 год.
		Підсумковий контроль: залік, іспит	

Метою вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (англійська) полягає у формуванні в майбутніх фахівців професійно-комунікативної компетенції. Здобувачі освіти мають оволодіти мовленням на рівні програмних вимог (на рівні професійної комунікативної достатності), тобто бути здатними і готовими реалізувати одержану підготовку в своїй майбутній практичній діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих студентами в рамках програми загальноосвітніх шкіл усіх типів; при вивченні дисципліни забезпечується взаємозв'язок з дисциплінами гуманітарного та професійного циклів, передбачених навчальним планом.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО ОПП «ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА»

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 4. Організовувати спільну діяльність робочого колективу.

ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» складається з 3 змістових модулів.

Змістовий модуль 1. Feeds of animal origin

1.1. Composition of feeds. The verb “to be”

1.2. Fats and fatty acids. Pronouns.

1.3. Proteins. Plural Nouns.

1.4. Vitamins. Prepositions of time and place: at, in, on.

1.5. Importance of hay for calves.

1.6. Nutrient requirements of swine. Articles.

1.7. Nutrient requirements of cow. Comparatives and superlatives.

Змістовий модуль 2. Technology of animal food preservation

2.1. Technology of poultry products preservation.

2.2. Technology of pork preservation. Present Simple.

- 2.3. Technology of beef preservation.
- 2.4. Technology of mutton preservation. Modal Verbs.
- 2.5. Technology of veal preservation.
- 2.6. Food products preservations. Present Continuous.
- 2.7. Preservation of meat.
- 2.8. Processing of the internal organs of farm animals. Past Simple.
- 2.9. Food of the animal origin in human diet. Future Simple. Be going to (plans and predictions).

Змістовий модуль 3. Processing of the animal origin products

- 3.1. Processing of the products of animal origin in Ukraine.
- 3.2. Processing of the animal products goods in United Kingdom.
- 3.3. Agriculture and animal food processing in the United States
- 3.4. The specific role of the animal food preservation in Canada.
- 3.5. Drying of the animal food products in Australia.
- 3.6. Technology of the animal food products freezing in New Zealand.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд.	СР		л	п	інд.	СР
1 семестр										
<i>Змістовий модуль 1. Feeds of animal origin</i>										
Тема 1.1	6		2	2	2	6		2	-	4
Тема 1.2	6		2	2	2	8			4	4
Тема 1.3	8		2	2	4	6			2	4
Тема 1.4	8		2	2	4	8			4	4
Тема 1.5	8		2	2	4	8		2	2	4
Тема 1.6	8		2	2	4	8			4	4
Тема 1.7	8		4	2	2	8			4	4
Разом за модуль 1	52		16	14	22	52		4	20	28
<i>Змістовий модуль 2. Technology of animal food preservation</i>										
Тема 2.1	8		2	2	4	8			4	4
Тема 2.2	10		4	2	4	10		2	4	4
Тема 2.3	8		2	2	4	8			4	4
Тема 2.4	8		2	2	4	8			4	4

Тема 2.5	8		2	2	4	10		2	4	4
Тема 2.6	10		4	2	4	8			4	4
Тема 2.7	10		4	2	4	8			4	4
Тема 2.8	10		4	2	4	12		2	4	6
Тема 2.9	8		2	2	4	8			4	4
Разом за модуль 2	80		26	18	36	80		6	36	38
<i>Змістовий модуль 3. Processing of the animal origin products</i>										
Тема 3.1	11		6	2	3	11		2	4	5
Тема 3.2	9		4	2	3	10		2	3	5
Тема 3.3	7		2	2	3	7			3	4
Тема 3.4	7		2	2	3	7			3	4
Тема 3.5	7		2	2	3	7			3	4
Тема 3.6	7		2	2	3	6			2	4
Разом за модуль 3	48		18	12	18	48		4	18	26
Разом	180		60	44	76	180		14	74	92

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції (не передбачені навчальним планом)

7.2. Практичні заняття

Назва тем	К-ть годин	
	Денна форма	Заочна форма
<i>Змістовий модуль 1. Feeds of animal origin</i>		
1. Composition of feeds. Академічна доброчесність. https://education.btsau.edu.ua/node/1 Grammar in use: The verb "to be"	2	2
2. Fats and fatty acids. Grammar in use: Pronouns.	2	
3. Proteins. Grammar in use: Plural Nouns.	2	
4. Vitamins. Grammar in use: Prepositions of time and place: at, in, on.	2	
5. Importance of hay for calves.	2	2
6. Nutrient requirements of swine. Grammar in use: Articles.	2	
7. Nutrient requirements of cow. Grammar in use: Comparatives and superlatives.	4	
Модульна контрольна робота.		

Змістовий модуль 2. <i>Technology of animal food preservation</i>		
8. Technology of poultry products preservation.	2	
9. Technology of pork preservation Grammar in use: Present Simple.	4	2
10. Technology of beef preservation.	2	
11. Technology of mutton preservation. Grammar in use: Modal Verbs.	2	
12. Technology of veal preservation.	2	2
13. Food products preservations. Grammar in use: Present Continuous.	4	
14. Preservation of meat. Grammar in use: Prepositions of time and place: at, in, on.	4	
15. Processing of the internal organs of farm animals. Grammar in use: Past Simple.	4	2
16. Food of the animal origin in human diet. Grammar in use: Future Simple. Be going to (plans and predictions).	2	
Модульна контрольна робота.		
Змістовий модуль 3. <i>Processing of the animal origin products</i>		
17. Processing of the products of animal origin in Ukraine.	6	2
18. Processing of the animal products goods in United Kingdom.	4	2
19. Agriculture and animal food processing in the United States.	2	
20. The specific role of the animal food preservation in Canada.	2	
21. Drying of the animal food products in Australia.	2	
22. Technology of the animal food products freezing in New Zealand.	2	
Всього годин	60	14

7.3. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Необхідними умовами для організації самостійної роботи є:

- готовність здобувача вищої освіти до самостійної діяльності;
- мотивація до отримання нових знань;
- наявність і доступність необхідного навчально-методичного і довідникового матеріалу;
- система регулярного контролю якості виконаної самостійної роботи;
- фасилітаційна підтримка (консультативна допомога) викладача.

Види самостійної роботи:

- самостійна робота в аудиторії під керівництвом викладача у вигляді запланованих консультацій;
- самостійна позааудиторна робота здобувача вищої освіти над виконанням домашніх завдань навчального і творчого характеру (у тому числі з використанням електронних ресурсів);
- самостійний пошук і аналіз додаткової інформації за темами, які передбачені програмою;
- підготовка до практичних занять і поточного контролю;
- підготовка доповіді на одну з вивчених тем.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна /заочна форма	
Змістовий модуль 1. <i>Feeds of animal origin.</i>			
1	Comparative and superlative forms of regular and irregular adjectives structures with <i>as ... as, so ... as rather, almost, quite.</i>	4	4
2	Adjectives formed with suffixes/prefixes (overview) compound adjectives present/past participles as adjectives	4	8
3	Basic quantifiers (a lot, a little, very, too, rather, etc)	6	6
4	'have' in the present tense "be" in the present tense agreement between nouns and verb "be	6	8
5	wh-questions; yes/no questions	6	6
6	if + Present Simple relative pronouns	6	8
7	defining vs. non-defining relative clauses	4	8
Змістовий модуль 2. <i>Technology of animal food preservation</i>			
8	basic prepositions of place and movement	6	8
9	basic prepositions of place and direction	6	8
10	basic prepositions of time (in, on, at, from... to..., by, during)	6	8
11	Modals and their equivalents	6	8
12	Perfect Tenses	6	8
13	Indirect speech. Basic Patterns	6	6
14	Possessive pronouns as complement: mine, yours, his, hers, ours, theirs	6	6

15	Possessive case	6	10
16	indefinite and negative compound pronouns	6	8
Змістовий модуль 3. <i>Processing of the animal origin products.</i>			
17	Perfect Continuous Tenses	5	9
18	Irregular verbs	5	8
19	General conversation. Basic speech patterns	5	7
20	Prepositions of reason and purpose	5	7
21	Say, tell, speak and talk use	5	7
22	Articles and other noun modifiers	5	6
	Всього годин	120	166

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» пропонуються у формі проектного навчання (реалізація моно- та колективних проектів) за наступною орієнтовною тематикою:

Назва теми наукового повідомлення чи презентації.

Project Work

1. Environment protection.
2. Alternative sources of energy.
3. Domestic and wild animals.
4. Endangered species.
5. Food chain and animals.
6. Life on Earth 100 years from now.
7. A crime against nature.
8. National reserves and animals protection.
9. Farm animals.
10. Animals breeding.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основним методом навчання є комунікативний, що включає соціокультурний і когнітивний компоненти в контексті "діалогу культур". Для організації освітнього процесу з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» використовуються сучасні методи активного навчання, зокрема під час проведення практичних занять застосовується принцип перевернутого навчання за допомогою освітньої платформи Moodle, яка містить усі необхідні матеріали для задоволення пізнавальних та навчальних потреб здобувачів вищої освіти при підготовці до практичних занять, протягом якої завдяки такому перевернутому принципу організації освітнього процесу можна проводити панельну дискусію, мозковий штурм, дебати та інші форми реалізації технологій обговорення дискусійних питань.

На практичних заняттях, крім вище зазначених методів, використовуються різноманітні ігрові технології, зокрема рольові ігри та інші технології колективного навчання.

***В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom чи Google Meet для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle BNAU для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання здобувачів вищої освіти доповнюється іншими застосунками для зворотного зв'язку: google-форми для опитувань, Google Classroom тощо.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Модульний контроль проводиться в усній, письмовій та у формі комп'ютерного тестування у форматі заліку.

Форми контролю самостійної роботи: обговорення результатів виконаної роботи на занятті; тестування, письмове або усне опитування під час модульного контролю; представлення та обговорення в групі мультимедійних презентацій або рефератів.

Результати оцінювання знань студентів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти, а також іспиту, на якому присутність здобувача вищої освіти є обов'язковою. Іспит

проводиться шляхом комп'ютерного тестування та за результатами усної відповіді здобувача на питання екзаменаційних білетів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії, результати іспиту оприлюднюються під час екзаменаційної сесії після складання іспиту.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено, на лекційне заняття ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінка за практичне заняття залежить від активності студента в дискусії та якості конспекта.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю; САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок; k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива кількість балів	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	–	100
Іспит	30	30	10	30	100

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них підручники та посібники; періодичні видання; збірки тестових завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень здобувачів; інтернет-ресурси; граматичні таблиці; роздатковий матеріал; завдання для групової, індивідуальної роботи та роботи в парах.

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, Canva.
3. Flip Chart.

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проектор. (за наявності).
2. Відео- та аудіозасоби.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Іноземна мова за професійним спрямуванням для здобувачів першого курсу біолого-технологічного факультету. Укладачі: Рейда О. А., Івлева К. С. Біла Церква: БНАУ, 2021. 172 с.
2. English for natural sciences: підручник для студентів вищих навчальних закладів природничих спеціальностей / укладачі: О. Kucherova, L. Nesterenko, T. Prisna; The National University of Kyiv-Mohyla Academy, English Language Department. Київ: НаУКМА, 2021.
3. Кухарська В. Б. Англійська мова для студентів харчових спеціальностей / В. Б. Кухарська; навч. -метод. посібник. К.: Фірма "Інкос", 2022. 352 с.
4. Кухарська В. Б. Англійська мова для студентів переробних спеціальностей: навч.-метод. посібник. Київ: Фірма "Інкос", 2018. 352 с.
5. Лифар А.А., Шаравара Т.О. ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES: навч. посіб. / А.А. Лифар, Т.О. Шаравара. 2-ге вид. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 172 с.

Додаткова література

1. Outlook on agriculture. URL: [http:// www.ingentaconnect.com/content/ip/ooa](http://www.ingentaconnect.com/content/ip/ooa)
2. Sustainable agriculture research. URL: <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/sar>
3. World journal of agricultural research. URL: <http://www.sciepub.com/journal/WJAR>

Інформаційні ресурси INTERNET

1. <https://www.culononline.com.ua/> - бібліотека за логіном бнау та паролем library.
2. Business Day Newspaper. URL: www.businessdayonline.com
3. Earth Policy Institute - Building a Sustainable Future. URL: www.earth-policy
4. Eurofish. URL: www.eurofish
5. FishWise. URL: www.fishwise.org
6. Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations. URL: www.fao.org/docrep
7. GreenFacts - Facts on Health and the Environment. URL: www.greenfacts.org
8. WORLD Watch News. URL: www.worldwatch